

## II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

## BIZOTTSÁG

## A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2002. december 17.)

az ESZAK-Szerződés 65. cikke értelmében való eljárásra vonatkozóan az Alfa Acciai Rt., a Feralpi Siderurgica Rt., a Ferriere Nord Rt., az IRO Industrie Riunite Odolesi Rt., a Leali Rt., a felszámolás alatt lévő Acciaierie e Ferriere Leali Luigi Rt., a Lucchini Rt., a Sidepotenza Rt., a Riva Acciaio Rt., a Valsabbia Investimenti Rt., a Ferriera Valsabbia Rt., és a Federacciai vállalatok társaságának, a Federazione delle Imprese Siderurgiche Italiane-nak (Vaskohászati Vállalatok Szövetsége) terhére

(C.37.956. eset – Betonvas)

(az értesítés a C(2002) 5807. számú dokumentummal történt)

(Kizárólag az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(2006/894/EK)

2002. december 17-én a Bizottság az ESZAK-Szerződés 65. cikke értelmében való eljárásra vonatkozólag elfogadott egy határozatot. A szerződés 81. és 82. cikkében <sup>(1)</sup> lefektetett a versenyszabályok alkalmazásáról szóló 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet 30. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően e jelentéssel a Tanács közzé teszi az érdekelt felek neveit és a határozat lényegi tartalmát, beleértve a kiszabott büntetéseket, belátással a vállalkozások azon törvényes érdekére, hogy kereskedelmi titkaik ne legyenek közzé téve. A határozat teljes szövegének egy nem titkos változata hozzáférhető hiteles nyelven és a Bizottság munkanyelvein a Verseny Főigazgatóságának internetes honlapján, a következő címen: [http://europa.eu.int/comm/competition/index\\_en.html](http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html).

## I. A TÖRVÉNYSÉRTÉS ÖSSZEFOGLALÁSA

## A FELELŐSSÉGEK MEGHATÁROZÁSA

## A CÍMZETTEK ÉS A TÖRVÉNYSÉRTÉS JELLEGE

- (1) A határozat címzettjei: Alfa Acciai Rt., Feralpi Siderurgica Rt., Ferriere Nord Rt., IRO Industrie Riunite Odolesi Rt., Leali Rt., a felszámolás alatt lévő Acciaierie e Ferriere Leali Luigi Rt., Lucchini Rt., Sidepotenza Rt., Riva Acciaio Rt., Valsabbia Investimenti Rt., Ferriera Valsabbia Rt., és a Federacciai vállalatok társasága, a Federazione delle Imprese Siderurgiche Italiane (Vaskohászati Vállalatok Szövetsége).
- (2) A címzettek az Európai Szén- és Acélközösség által létrehozott szerződés (továbbiakban szerződés) 65. cikke (1) bekezdésének páratlan, összetett és folyamatos megsértésében vettek részt. Ennek célja és következménye az árrögzítés, amelynek szempontjából egyeztetve lett a betonvas-rudak illetve tekercsek olasz piacon való eladásának vagy termelésének korlátozása vagy ellenőrzése.

- (3) Az Alfa Acciai Rt. olyan vállalatnak tekinthető, amely az Alfa Acciai Rt. magatartásán kívül az Acciaieri Megara Rt. (1996-tól), az Alfa Acciai Kft. (1996 előtt) és az Acciaierie di Sicilia Rt. magatartásáért is felelős.
- (4) A Feralpi Siderurgica Rt. olyan vállalatnak tekinthető, amely a jelenlegi Feralpi Siderurgica Rt. magatartásán kívül a Feralpi Siderurgica Kft. (1990-től) és a megelőző Feralpi Siderurgica Rt. magatartásáért is felelős.
- (5) A Leali Rt. és a felszámolás alatt lévő Acciaierie e Ferriere Leali Luigi Rt. olyan vállalatnak tekinthetők amelyek a Leali Rt. és a felszámolás alatt álló Acciaierie e Ferriere Leali Luigi Rt. magatartásán kívül az Acciaierie e Ferriere Leali Luigi Rt. magatartásáért is felelősek (egészen 1998 novemberig). E dátum után a Leali Rt. az egyedüli felelős a megállapított magatartásért.

<sup>(1)</sup> HL L 1, 2003.1.4., 1. o.

- (6) A Lucchini Rt. és a Siderpotenza Rt. olyan vállalatnak tekinthetők, amelyek a Lucchini Rt. és a Siderpotenza Rt. magatartásán kívül a közös vállalat, a Siderpotenza Rt. (1991-ig) és a Lucchini Siderurgica Rt. (egészen 1997 végéig) magatartásáért is felelősek.
- (7) A Riva Rt. olyan vállalatnak tekinthető amely a Riva Rt. magatartásán kívül a Fire Finanziaria Rt., a Riva Prodotti Siderurgici Rt., az Acciaierie e Ferriere di Galtarossa Rt., és az Acciaierie del Tanaro magatartásáért is felelős.
- (8) A Valsabbia Investimenti Rt. és a Ferriera Valsabbia Rt. olyan vállalatnak tekinthetők, amelyek a Valsabbia Investimenti Rt. és a Ferriera Valsabbia Rt. magatartásán kívül a volt Ferriera Valsabbia Rt. (2000-ig) és a még korábbi Ferriera Valsabbia Rt. (1990-ig) magatartásáért is felelősek.
- (9) Ami a határozat többi címzettjét illeti, ugyanazon vállalatokról és társaságokról van szó, úgyszintén ugyanazokról a jogi személyekről, ugyanazon társasági megnevezéssel, amelyek aktívak a betonvas-piacon a törvénysértés kezdésétől (1993-tól, ami a Ferriere Nord Rt.-t illeti).

#### A TÖRVÉNYSÉRTÉS IDŐTARTAMA

- (10) A vállalatok részt vettek a törvénysértésben, mégpedig legalább az itt következő időtartamok alatt:

Alfa Acciai Rt., 1989. december 6-tól 2000. július 4-től;

Feralpi Siderurgica Rt., 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;

Ferriere Nord Rt., 1993. április 1-től 2000. július 4-ig;

IRO Industrie Riunite Odolesi Rt., 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;

Leali Rt. és felszámolás alatti Acciaierie e Ferriere Leali Luigi Rt., 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;

Lucchini Rt./Siderpotenza Rt., 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;

Riva Rt., 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;

Ferriera Valsabbia Rt. és Valsabbia Investimenti Rt., 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;

Federacciai, Federazione delle Imprese Siderurgiche Italiane 1989. december 6-tól 1998. július 24-ig.

#### A BETONVAS PIACA

- (11) A betonvas hosszú, melegen lemezelt acéltermék, tekercsekben, illetve 5 mm-es vagy vastagabb rudakban, sima, réteges vagy bordázott felületű és betonhoz használják. Klasszikusan a betonvasat melegen rétegelt egyenes rudakban gyártják. A rudak 12 vagy 6 és 14, ritkán 18 méteres hosszúságúak lehetnek.
- (12) A betonvas tekercselve, tekercs/köteg formában kerül forgalomba, amelyet a felhasználó kiegyenesít és a kívánt hosszúságúra vág. A tekercselt betonvas ára, amely általában kicsit több mint a rudakban gyártott betonvasé, tendenciájában ez utóbbi árához igazodik.
- (13) Minden fent említett betonvas-típust különböző átmérőjű, kör alakú keresztmetszettel gyártanak. A keresztmetszet átmérője a szerkezeti alkalmazástól függően 5-től 40 mm-ig terjedhet. A tekercselt betonvas nem haladhatja meg a 16 mm-es átmérőt. Az átmérő mérete egy bizonyos ár (az úgynevezett „méreti extra”) alkalmazását kívánja meg, amelyet a betonvas alapárához kell hozzáadni.
- (14) A betonvasat főleg az építőipar szektorában használják abból a célból, hogy a szerkezetet erősítse.
- (15) Az Európai Unió 15 tagállama közül a betonvasat legnagyobb mennyiségben Olaszországban gyártják. A jelen határozat címzett vállalkozásainak betonvasban lebonyolított forgalma, amely a törvénysértés idejének végéig az olasz piac 80 %-át képviselte, 2000-2001-ben a 900 millió euró körül forgott.

#### A KARTELL MŰKÖDÉSE

- (16) A Federacciai és a többi vele együttműködő vállalkozások meghatározták és gyakorolták, legalább 1989 végétől, a betonvas „méreti extrájának” árának egyforma rögzítését Olaszországban. 1992 áprilisától kezdve a vállalatok a Federacciai támogatásával döntéseiket és magatartásukat kiterjesztették a betonvas alapárának rögzítésére is Olaszországban. Ettől a dátumtól kezdve egészen 1995 szeptember végéig az egyezség kiterjedt a fizetési határidők rögzítésére is.
- (17) Legalább 1994 végétől kezdve a Federacciai következetesebb módon építette ki szervezői tevékenységének rendszerét, akár az árakat illetően, akár a betonvas gyártott és eladott mennyiségét illetően.
- (18) 1995-től kezdve, az egyezségben résztvevők elkezdték egyeztetni a termelés vagy az eladások csökkentését vagy ellenőrzését a célból, hogy csökkentsék a piacra kerülő betonvas mennyiségét. Néhányan a gyártó cégek közül létrehoztak egy szisztematikus és pontos, többoldalú és kölcsönös ellenőrzési rendszert, amely kiterjedt minden egyes vállalat által eladott és gyártott mennyiségre.
- (19) A Bizottság nem rendelkezik elegendő információval hogy bebizonyítsa a versenyszabályok megsértésének létezését a 2000. július 4-e utáni időtartamban is. Meg kell állapítani, hogy nem minden vállalat vett részt szükségszerűen

minden most leírt tevékenységben, és néhányan közülük csak rövidebb időtartamra vettek abban részt.

## II. PÉNZBÜNTETÉSEK

### ALAPÖSSZEG

(20) A törvénysértés egy páratlan, összetett és folyamatos együttműködésből áll, melynek tárgya az árrögzítés és a termelés vagy eladás korlátozása vagy ellenőrzése. Ezek természetüknél fogva az ESZAK Szerződés 65. cikke (1) bekezdésének nagyon súlyos megsértését képezik. A kartell kiterjedt az Olasz Köztársaság egész területére. Megállapítást nyert, hogy a kartell megállapodásait a gyakorlatban megvalósították, és hatásuk volt a piacra, habár nem mindig érték el teljes mértékben a remélt hatást. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a címzettek nagyon súlyos vétséget követtek el. Az együttműködés hatásának az olasz piacra való korlátozódása nem teszi lehetővé, hogy a törvénysértés súlyosságát nagyon súlyosról súlyosra csökkentsük, mivel figyelembe kell venni az olasz termelés fontosságát.

(21) Mindazonáltal a törvénysértés nagyon súlyos jellegétől eltekintve az alap-pénzbüntetés összegének kiszabásánál a Bizottság figyelembe vette ezen eset specifikus jellegzetességeit, amely eset egy országos piacra vonatkozik, amely az ESZAK-Szerződés sajátos előírásának volt alávetve a történet idején, és amelyben a határozat címzettjei a törvénysértés első szakaszában a kérdéses piac korlátozott részét képezték.

(22) Az ESZAK-Szerződés 65. cikke (5) bekezdése értelmében vállalkozások társulására nem lehet pénzbüntetést vagy bírságot kiróni. Mindazonáltal a 65. cikk (1) bekezdése szövegében semmi nem vonatkozik arra, hogy ezen rendelkezés tilalmát ne alkalmazhatnák egy társulásra is, amely egy olyan döntést fogantatóított, amely akadályozza, leszorítja vagy megmáskítja a normál piaci versenyt. Ezért, akkor is ha semmilyen pénzbüntetést nem róttak ki rá, az említett versenyellenes magatartásáért a Federacciai is ezen határozat címzettje.

#### *Megkülönböztetett bánásmód*

(23) A nagyon súlyos törvénysértések kategóriájában a kiszabható pénzbüntetések skálája lehetővé teszi, hogy a vállalatokkal megkülönböztetett módon bánjunk, oly módon, hogy figyelembe vegyük a törvénysértés elkövetőinek tényleges gazdasági lehetőségeit, amellyel jelentős módon károsítják a versenyt, illetve oly módon, hogy olyan szinten tudjuk megszabni a pénzbüntetést, amely kellőképpen elrettentő hatást gyakorol.

(24) A Bizottság úgy tartja, hogy ezen határozat címzettjeinek a törvénysértés utolsó teljes évében (1999) elért piaci hányadosai nem mutatják valós piaci jelenlétüket a vonatkozó időszakban. És valóban, 1990 és 1999 között

ezen vállalatok említett piaci hányadai gyakorlatilag megháromszorozódtak. Ez okból az 1990-1999-es időszak átlagos piaci hányadainak alapján három vállalati csoportot lehet megkülönböztetni, a piacon való jelenlét csökkenő rendje szerint. Az elsőbe sorolható a Feralpi és a Valsabbia. A másodikban (az átlag piaci részesedés egyenértékű az első csoportban lévő vállalatok piaci részesedésének kb 70 %-ával) van a Lucchini/Siderpotenza, az Alfa, a Riva, és a Leali. Végül a harmadikban (az átlag piaci részesedés egyenértékű az első csoportban lévő vállalatok piaci részesedésének kb 35 %-ával) az Iro és a Ferriere Nord található.

(25) A Riva és a Lucchini/Siderpotenza esetében növelni kell a pénzbüntetés kiszámolt alapösszegét a piacon való jelentőség függvényében, abból a célból, hogy az említett cég általános tartalékait és méretét figyelembe vegyük. És valóban, ezen vállalatok ESZAK termékeiből nyert forgalma jóval nagyobb (kb. 3,5 milliárd euró a Rivánál 2001-ben és 1,2 milliárd a Lucchini-nél), mint az ügybe keveredett egyéb vállalkozásoké. Ezenkívül emlékeztetni kell arra, ahogy az aktákból kivehető, hogy sok esetben ezen vállalatok csúcsvezetői közvetlenül belekeveredtek a törvénysértésekbe. Ezért abból a célból, hogy a kellő elrettentő hatást elérjük, a pénzbüntetés alapösszegét növelni kell 225 %-kal a Lucchini/Siderpotenza esetében, mivel az ESZAK termékekben elért forgalmuk háromszor nagyobb a többi vállalat legnagyobbikának forgalmánál, és 375 %-kal a Riva esetében, mivel az ESZAK termékekben elért forgalmuk háromszor nagyobb a Lucchini/Siderpotenzáénál. E szorzók figyelembe veszik az ezen két vállalkozás és az ezen határozat többi címzettje közötti jelentős különbséget a méret és az általános tartalékok tekintetében.

#### *Időtartam*

(26) A törvénysértés több mint 10 év és 6 hónapig tartott minden vállalkozás esetében, kivéve a Ferriere Nord Rt.-t, amelynél a törvénysértés időtartama több mint 7 évnél felel meg. Ez okból, a pénzbüntetés alapösszege 105 %-kal növekszik minden vállalkozásnál, kivéve a Ferriere Nord-ot, amelynél 70 %-kal növekszik.

### SÚLYOSBÍTÓ KÖRÜLMÉNYEK

(27) Jelen esetben a Bizottság csak egy súlyosbító körülményt tárt fel, a Ferriere Nord visszaeső magatartásában, amely az 1989. augusztus 2-i bizottsági határozatnak címzettje volt az eladások korlátozásában és árrögzítésekben való részvétele miatt az elektromos hálószeletben (?).

(28) Ezért a Bizottság szükségesnek tartja a Ferriere Nord-al szemben az alapösszeg 50 %-os emelésének kiszabását.

### ENYHÍTŐ KÖRÜLMÉNYEK

(29) A Bizottság nem talált semmilyen enyhítő körülményt.

(?) HL L 260, 1989.9.6., 1. o.

## AZ 1996-OS KEDVEZŐ BÁNÁSMÓDRÓL VALÓ JELENTÉS ALKALMAZÁSA

- (30) Ezen döntés címzettjei közül senki nem minősítette magát a büntetés eltörlésére, vagy a pénzbüntetés összegének jelentős csökkentésére, mint ahogy ez várható lett volna az 1996 <sup>(3)</sup> -os enyhítésről szóló jelentés B és C pontjaiból, mivel az ott előrelátott körülmények egyike sem lett teljesítve. És valóban, nem jelentették fel az együttműködést sem azelőtt, sem azután, hogy a Bizottság eljárást indított volna, és nem szolgáltak semmilyen meghatározó vagy bizonyító elemmel az együttműködés létezésének bizonyítására.
- (31) Ami az 1996-os jelentés D pontját illeti, a Bizottság elismeri, hogy a Ferriere Nord hasznos tájékoztatásokat adott, hogy lehetővé tegye a Bizottságnak, hogy jobban megértse az egyezség működését. A Bizottság úgy tartja, hogy ez teljesíti a D pontot, a jelentés első bekezdését, amely a pénzbüntetés összegének csökkentését jelzi, amely lehetséges, ha a vádak bejelentésének elkezdése előtt egy vállalat információkkal, dokumentumokkal és más bizonyító elemekkel szolgál a Bizottság számára, melyek hozzájárulnak a törvénysértés létezésének megerősítéséhez.
- (32) A Bizottság úgy tartja, hogy jogos a Ferriere Nord esetében a pénzbüntetés összegének 20 %-os csökkentése.

## Határozat

1. A következő pénzbüntetések kerülnek kiszabásra:

- Feralpi Siderurgica Rt.	10,25 millió euró
- Valsabbia Investimenti Rt. és Ferriere Valsabbia Rt., egyetemlegesen	10,25 millió euró
- Lucchini Rt. és Siderpotenza Rt. egyetemlegesen	16,14 millió euró
- Alfa Acciai Rt.	7,175 millió euró
- Riva Acciaio Rt.	26,9 millió euró
- Leali Rt. és a felsz.alatt álló Acciaierie e Ferriere leali Luigi Rt. egyetemi	6,093 millió euró
- Leali Rt. <sup>(4)</sup>	1,082 millió euró
- IRO Industrie Riunite Odolesi Rt.	3,58 millió euró
- Ferriere Nord Rt.	3,57 millió euró

2. A Federacciai és a felsorolt vállalatok azonnal véget vetnek a törvénysértésnek, amennyiben még nem jártak volna el ez ügyben. Tartózkodnak a vizsgált ügyben megállapított törvénysértéshez hasonló magatartástól vagy a cselekedetek megismétlésétől, illetve ennek megfelelő hatású vagy ilyen tárgyú intézkedések foganatosításától.

<sup>(4)</sup> Szét kell választani az Acciaierie e Ferriere Leali Luigi Rt. magatartását a felszámolás megkezdéséig és a Leali Rt. magatartását az alapítástól kezdve: az első egyetemlegesen a felszámolás alatt álló Acciaierie e Ferriere Leali Luigi Rt.-nek és a Leali Rt.-nek tulajdonítható. A második kizárólag a Leali Rt.-nek. Ezért a pénzbüntetés összegét két időszakba soroltuk, az idővel arányosan, egyik a törvénysértés kezdete és 1998. november 25-e közötti időszakra, a másik e dátum és a törvénysértés vége közötti időszakra vonatkozik. Az első időszakra vonatkozó pénzbüntetés összege a Leali Rt. és a felszámolás alatt lévő Acciaierie e Ferriere Leali Luigi Rt.-t terheli egyetemlegesen, míg a második időszakra vonatkozó csak a Leali Rt.-t terheli.

<sup>(3)</sup> HL C 45, 2002.2.19., 3. o.